

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

LATINSKI JEZIK

osnovna razina

LAT B D-S016

LATB.16.HR.R.K1.24

12

Latinski jezik

Prazna stranica

LAT B D-S016

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 3 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

A	X	B	☐	C	☐
---	---	---	--------------------------	---	--------------------------

Ispravak pogrješnoga unosa

A	☒	B	☐	C	X	C	<i>J</i>
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	---	---	----------

Prepisani točan odgovor

J

Neispravno

A	☐	B	X	c	O
---	--------------------------	---	---	---	---

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

(Marko Marulić)

Petar Preradović

J

↑

↑

↑

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Latinski jezik

Uvodni dio

I. Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora **samo** je jedan točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

<p>1. Pater mature <u>decessit</u>.</p> <p>Kako glasi podcrtana riječ u tradicionalnome izgovoru?</p> <p>A. dekesit B. decesit C. decezit D. dekezit</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>2. Id Alcibiades <u>diutius celari non potuit</u>.</p> <p>Kojoj vrsti riječi pripada podcrtana riječ?</p> <p>A. pridjevima B. prijedlozima C. prilozima D. zamjenicama</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>3. Hoc criminе in contione ab inimicis compellabatur.</p> <p>U kojemu je padežu podcrtana sintagma?</p> <p>A. u N. sg. B. u D. sg. C. u A. sg. D. u ABL. sg.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>4. Itaque non solum spem in eo habebant <u>maximam</u>, sed etiam timorem.</p> <p>Kako glasi podcrtani pridjev u komparativu?</p> <p>A. meliorem B. minorem C. maiorem D. peiorem</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
LAT B D-S016	 02

Latinski jezik

Uvodni dio

5. Educatus est in domo Periclis, eruditus a Socrate.

Kako glasi podcrtani glagolski oblik u prezentu?

- A. educitur
- B. educaretur
- C. educeretur
- D. educatur

- A.
- B.
- C.
- D.

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi). Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

6. Itaque tempus eius interficiendi quaerere instituerunt.

Na kojemu se slogu od kraja nalazi naglasak u podcrtanoj riječi?

0

2

bod

7. Hunc locum tenuit amicitiae apud Philippum annos septem.

Napišite podcrtani broj rimskom znamenkom.

0

2

bod

8. Scio plerosque ita scripsisse Themistoclem in Asiam transisse.

Koja se konstrukcija pojavljuje u rečenici?

0

2

bod

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

9. Hac mente amicis suis summas _____ (potestas) dederant.

Dopunite rečenicu točnim oblikom latinske riječi u zagradi.

0

2

bod

10. ... aciuntur enim voces, quae perveniunt ad aures _____ (meus, 3).

Dopunite rečenicu točnim oblikom latinske riječi u zagradi.

0

2

bod

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi). Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

11. Dopunite rječnički oblik.

_____ 3. credidi, _____ = _____

0
1

bod

12. Kako glasi antonim riječi *nox* u punome rječničkom obliku?

0
1

bod

13. Kako glasi riječ od koje dolazi pojam „nepotizam” u punome rječničkom obliku?

0
1

bod

14. Navedite sinonim izraza *orbis terrarum*.

0
1

bod

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

15. Quis sim, scies ex eo, quem ad te misi.

Kako glasi podcrtana riječ u punome rječničkom obliku sa značenjem?

0

1

bod

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

V. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora **samo** je jedan točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

<p>16. Koju ćemo latinsku izrјeku upotrijebiti kada situaciju treba promotriti s „kritičkim odmakom”?</p> <p>A. <i>Vae soli.</i> B. <i>Per acclamationem.</i> C. <i>Cum grano salis.</i> D. <i>Inter nos.</i></p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>17. Koji je današnji hrvatski grad antički Epidaur?</p> <p>A. Rab B. Osor C. Senj D. Cavtat</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>18. Koje od navedenih plemena ne označava stanovnike Apeninskoga poluotoka u antici?</p> <p>A. Latini B. Osci C. Umbri D. Histri</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>19. U kojoj su od navedenih bitaka poraženi Antonije i Kleopatra?</p> <p>A. kod Filipa B. kod Akcija C. kod Korinta D. kod Kane</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Uvodni dio

20. Za koje rimsko ime upotrebljavamo kraticu M.?

- A. Marius
- B. Manlius
- C. Marcus
- D. Manius

- A.
- B.
- C.
- D.

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

VI. Zadatci vezani za prozni tekst

Skupina zadataka sadrži trideset zadataka vezanih za izvorni tekst. Zadatci su višestrukoga izbora, dopunjavanja i kratkoga odgovora. Rješavajte ih na način prethodno opisan u uputama u *Uvodnome dijelu*. Svaka rečenica u tekstu označena je brojem. Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi. Na pitanja postavljena na latinskom jeziku, odgovorite na latinskom jeziku.

Historia Augusta, De Vita Hadriani Aelii Spartiani, XXII

(1) Tutores saepissime dedit. (2) Disciplinam civilem non aliter tenuit quam militarem.
(3) Senatores et equites Romanos semper in publico togatos esse iussit, nisi si a cena reverterentur. (4) Ipse, cum in Italia esset, semper togatus processit. (5) Ad convivium venientes senatores stans excepit semperque aut pallio tectus discubuit aut toga sumissa. (6) Diligentia iudicis sumptus convivii constituit et ad antiquum modum redigit. (7) Vehicula cum ingentibus sarcinis urbem ingredi prohibuit. (8) Sederi equos in civitatibus non sivit. (9) Ante octavam horam in publico neminem nisi aegrum lavari passus est. (10) Ab epistulis et a libellis primus equites Romanos habuit. (11) Eos, quos pauperes et innocentes vidiit, sponte ditavit, quos vero calliditate ditatos, etiam odio habuit. (12) Sacra Romana diligentissime curavit, peregrina contempsit. (13) Pontificis maximi officium peregit. (14) Causas Romae atque provinciis frequenter audivit adhibitis in consilio suo consulibus atque praetoribus et optimis senatoribus. (15) Fucinum lacum emisit. (16) Quattuor consulares per omnem Italiam iudices constituit.

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

Komentar:

- (1) subjekt rečenice je *Hadrianus*; tutor, m. – zaštitnik, čuvar
- (2) aliter – drugačije; *militaris*, -e – vojnički
- (3) *togatus*, 3 – u togi; nisi si = osim ako; *revertor*, 3. – vraćati se
- (4) procedere = cedere
- (5) *convivium*, n. – gozba; *excipio*, 3. -cepi, -ceptum – dočekati; *pallium*, n. – ogrtač; *tectus*, 3 – pokriven; *discumbo*, 3. – cubui, -cubitum – polijegati za stol; *summitt̄ere* – popustiti, razvezati
- (6) *diligentia*, f. – revnost, pažljivost; *sumptus*, -us, m. – trošak; *constituo*, 3. -stitui, -stitutum – odrediti; *redigo*, 3. -egi, -actum – vratiti
- (7) *vehiculum*, n. – kola, vozilo; *sarcina*, f. – prtljaga, teret; *ingredior*, 3. -gressus sum = inire; *prohibeo*, 2. -hibui, -hibitum – zabraniti
- (9) nisi – osim; *aeger*, -gra, -grum – bolestan
- (10) „ab epistulis et libellis” = tehnički termin koji podrazumijeva vrstu tajnika za pripremanje princepsovih odluka i za obrađivanje molbi i žalbi
- (11) *innocens*, -ntis – nedužan; *sponte* – svojevoljno; *ditare* – obogatiti; *calliditas*, f. – lukavština, prevara
- (12) *peregrinus*, 3 – strani, tuđi; *contemno*, 3. *contempsi*, *contemptum* – prezirati
- (13) *perago*, 3. -egi, -actum – obnašati, vršiti
- (14) *causa*, f. – parnica; *adhiveo*, 2. -hibui, -hibitum – dozvati; prizvati
- (15) *Fucinus lacus* = Fucinsko jezero; *emitto*, 3. -misi, -missum – ispustiti, isušiti
- (16) *consulares*, m. – konzulari

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

21. Quid Hadrianus saepissime dedit? (v. 1)

0
3

bod

22. Disciplinam civilem non aliter tenuit quam militarem.

Kako je Hadrijan provodio stegu? (v. 2)

- A. građansku dobro, vojnu slabo
- B. građansku slabo, vojnu dobro
- C. i građansku i vojnu jednako
- D. Hadrijan uopće nije provodio stegu

A.
B.
C.
D.

23. Senatores et equites Romanos semper in publico togatos esse iussit, nisi si a cena reverterentur.

Kakvu je zapovijed Hadrijan izdao senatorima i vitezovima? (v. 3)

- A. Uvijek moraju nositi togu u javnim prilikama.
- B. Nikad ne smiju nositi togu u javnim prilikama.
- C. Uvijek moraju nositi togu kad se vraćaju s večere.
- D. Nikad ne smiju nositi togu kad se vraćaju s večere.

A.
B.
C.
D.

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

24. Ipse, cum in Italia esset, semper togatus processit.

Na koga ili što se odnosi podcrtana zamjenica? (v. 1 – 4)

- A. na Hadrijana
- B. na viteza
- C. na senatora
- D. na Italiju

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

25. Quomodo ipse processit? (v. 4)

0	☐
3	☐

bod

26. Ad convivium venientes senatores stans exceptit semperque aut pallio tectus discubuit aut toga sumissa.

Kako je Hadrijan dočekivao senatore? (v. 5)

- A. stojeći
- B. ležeći
- C. sjedeći
- D. hodajući

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

27. Diligentia iudicis sumptus convivii constituit et ad antiquum modum redegit.

Na koga ili što se odnosi podcrtana riječ? (v. 6)

- A. na suca
- B. na mjeru
- C. na trošak
- D. na gozbu

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

28. Vehicula cum ingentibus sarcinis urbem ingredi prohibuit.

Što je od navedenoga zabranio car? (v. 7)

- A. izlazak iz grada na vozilima s velikim teretom
- B. ulazak u grad vozilima s velikim teretom
- C. zadržavanje vozila s velikim teretom u gradu
- D. ukrcavanje velikoga tereta na vozila u gradu

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

29. Sederi equos in civitatibus non sivit.

Kako glasi točan prijevod podcrtanih riječi? (v. 8)

- A. ne dopušta
- B. ne brani
- C. nije dopustio
- D. nije zabranio

A.
B.
C.
D.

30. Tko se smio kupati u javnosti prije osmoga sata? (v. 9)

0
3

bod

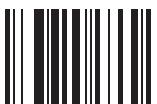
31. Ab epistulis et a libellis primus equites Romanos habuit.

Na koga ili što se odnosi podcrtana riječ? (v. tekst)

- A. na pismo
- B. na knjižicu
- C. na vitezove
- D. na cara

A.
B.
C.
D.

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

**32. Eos, quos pauperes et innocentes vidi, sponte ditavit, quos vero calliditate
ditatos, etiam odio habuit.**

Koga je mrzio car? (v. 11)

- A. one koji su bili siromašni
- B. one koje je sam učinio bogatima
- C. one koji su se lukavstvom obogatili
- D. one koji su ga mrzili zbog imetka

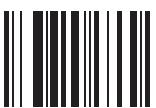
A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

33. Sacra Romana diligentissime curavit, peregrina contempsit.

Kako glasi točan prijevod podcrtane riječi? (v. 12)

- A. najrevniji
- B. revno
- C. vrlo revan
- D. vrlo revno

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

34. Pontificis maximi officium peregit.

Koju je službu obnašao car? (v. 13)

- A. največega graditelja
- B. vrhovnoga svećenika
- C. svetoga pokrovitelja
- D. najboljega vladara

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

35. Quot consulares per omnem Italiam iudices constituit? (v. 16)

0	☐
3	☐

bod

36. Disciplinam civilem non aliter tenuit quam militarem.

Promijenite broj podcrtanoj sintagmi.

0	☐
2	☐

bod

37. Ad convivium venientes senatores stans excepit semperque aut pallio tectus discubuit aut toga sumissa.

Odredite gramatički oblik podcrtanoj riječi.

0	☐
2	☐

bod

LAT B D-S016

02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

<p>38. Ante octavam horam in publico neminem nisi aegrum lavari passus est.</p> <p>Napišite podcrtani broj rimskom znamenkom.</p> <hr/>	<p>0 ☐ 2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Ante octavam horam in publico neminem nisi aegrum lavari passus est.</p> <p>Koja se konstrukcija pojavljuje u rečenici?</p> <hr/>	<p>0 ☐ 2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>40. Eos, quos pauperes et innocentes vidit, sponte ditavit, quos vero calliditate ditatos, etiam odio habuit.</p> <p>Ispišite sve predikate iz rečenice.</p> <hr/>	<p>0 ☐ 2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Kako glasi glagol od kojega dolazi pojam „datiranje” u punome rječničkom obliku sa značenjem?</p> <hr/>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Kako glasi riječ „pismo” u rječničkome obliku?</p> <hr/>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
LAT B D-S016	 02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

<p>43. Navedite antonim riječi <i>semper</i>.</p> <hr/>	0 ☐ 1 ☐
<p>44. U kojoj se nekadašnjoj rimskoj pokrajini nalaze ostaci Hadrijanova zida?</p> <hr/>	0 ☐ 1 ☐
<p>45. Kako se naziva „hram svih bogova” u Rimu?</p> <hr/>	0 ☐ 1 ☐
<p>46. Pod kojim je imenom danas poznat Hadrijanov mauzolej?</p> <hr/>	0 ☐ 1 ☐
<p>47. Kojega je od navedenih careva naslijedio Hadrijan?</p> <p>A. Nervu B. Galbu C. Dioklecijana D. Trajana</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
LAT B D-S016	 02

Latinski jezik

Zadatci vezani za tekst

<p>48. Kako se naziva toga koju su nosili senatori?</p> <p>A. toga virilis B. toga praetexta C. toga pura D. toga candida</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>49. Tko od navedenih danas nosi titulu <i>pontifex maximus</i>?</p> <p>A. župnik B. papa C. kanonik D. đakon</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>50. Kako se naziva državno uređenje koje je uspostavio August?</p> <p>A. primat B. patrijarhat C. principat D. dominat</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
LAT B D-S016	 02

Latinski jezik

Prazna stranica

LAT B D-S016

Latinski jezik

Prazna stranica

LAT B D-S016

